

Witamy Was serdecznie!

Dzisiaj chcemy Wam przekazać troszkę informacji na temat zwierząt i roślin charakterystycznych dla naszego kraju.

Ssaki Polski (A. Wilk – Nowak)

Ssaki to zwierzęta należące do kręgowców, charakteryzujące się głównie występowaniem gruczołów mlekowych u samic. W Polsce żyje niewiele ponad 100 gatunków ssaków. Myślicie, że to dużo? Niestety, nie jest to wysoki wynik. Część z tych zwierząt to zwierzęta hodowlane bądź trzymane przez nas w domu. Pozostałe to ssaki dziko żyjące w naszych lasach i na łąkach. Wiele z nich to gatunki chronione. Możemy podzielić je na roślinożerne, mięsożerne i wszystkożerne. Istnieją również inne podziały, ale niekoniecznie musicie je znać 😊. Poniżej prezentujemy kilka wybranych ssaków:

Niedźwiedź brunatny - jedyny przedstawiciel niedźwiedzi żyjący w Polsce. Żyje w na południu kraju w górach. Zaniepokojony może być groźny dla człowieka. Zwykle jest aktywny głównie w nocy i dużo wędruje za pokarmem. Dobrze pływa i wspina się po zboczach.

Dzik jest dużym ssakiem z rodziny świniowatych, pospolitym w Polsce. Jest uważany za przodka świni domowej. Żyje głównie w lasach i na stepach. Nierzadko można spotkać dzika blisko osiedli ludzkich.

Łoś to największy ssak z rodziny jeleniowatych, występujący w Polsce. Ma łopatowate lub konarowate poroże. Jego ulubionym środowiskiem są lasy z torfowiskami i trzęsawiskami, bagnami, jeziorami.

Sarna to często spotykany w Polsce ssak łowny zamieszkujący nasze pola, łąki i lasy. W Polsce jest ssakiem łownym. Samica (koza, siuta) jest mniejsza od samca. Samiec (koziół) ma niewielkie poroże.

Żubr jest największym europejskim ssakiem żyjącym dziko. Jest blisko spokrewniony z amerykańskim bizonem. Przed pierwszą wojną światową żubry żyły tylko w Puszczy Białowieskiej.

Lis to pospolity w Polsce drapieżnik o wydłużonym tułowi i pysku, puszystym ogonie. Poluje na gryzonie. Lisy często chorują na wściekliznę i mogą zarażać inne zwierzęta oraz człowieka. Lis jest zwierzęciem łownym.

Wilk to największy przedstawiciel rodziny psów, obecny także w naszym kraju. Jest szybkim i wytrwałym biegaczem. Jest aktywny nocą, ale czasem poluje też w dzień. Tylko w okresie rozrodu pozostaje dłużej w jednym miejscu. Wilki zimą tworzą stada.

Łasica, zwana łaską, to ssak rodzimy z rodziny łasicowatych o silnie wydłużonym, niezwykle gibkim ciele. W Polsce pod ochroną.

Kret europejski to ssak o czarnym, aksamitnym futerku. Kopie rozległe korytarze pod ziemią w poszukiwaniu larw.

Jeż zachodni, jeż europejski to gatunek owadożernego ssaka z rodziny jeżowatych. To nasz największy jeż. Z wierzchu ciało jeża pokryte jest kolcami. Ich ubarwienie jest żółtawe z ciemną przepaską mniej więcej w środku.

Zając szarak jest jednym z największych przedstawicieli zającowatych. Jest pospolity w naszym kraju. Ma bardzo duże i silne nogi oraz serce. Bardzo szybko biega.

Wiewiórka pospolita to gryzoń występujący w odmianie barwnej rudej i czarnej. Na końcach uszu ma pędzelki, a ogon to gęsta kita. Doskonale wspina się po drzewach, na ziemi porusza się skacząc. Jest aktywna w dzień, noc spędza w dziupli.

Bóbr europejski to największy z europejskich (w tym polskich) gryzoni. Jest pod całkowitą ochroną. Jest to zwierzę ziemnowodne. Świetnie pływa i nurkuje.

A teraz zagadka: czy poznajecie te ssaki?

Źródło: <https://podroze.onet.pl/polska/lubelskie/bobr-w-kapieli-wideo-podbija-internet/lbtrgm6>

Źródło: https://zwierzakislodziaki.fandom.com/pl/wiki/Wiewi%C3%B3rka_pospolita

Źródło: <https://zwierzak.fandom.com/pl/wiki/%C5%81o%C5%9B>

/bóbr, wiewiórka,łoś/

Znacie ten wierszyk?

Rudy ojciec, rudy dziadek,
Rudy ogon - to mój spadek,
A ja jestem rudy lis.
Ruszaj stąd, bo będę gryzł.

To oczywiście wiersz Jana Brzechwy. Polecamy Wam inne wiersze tego autora.

PTAKI (E. Wąchadło)

W Polsce można spotkać 446 gatunków ptaków. W większości są to ptaki dzienne, ale są i ptaki nocne, osiadłe, wędrowne, rodzime, sprowadzone, łowne i chronione.

Zamieszkują przeważnie lasy, pola i wody. Są ptaki całoroczne i te, które odlatują od nas na zimę do ciepłych krajów.

Poniżej chcemy Wam przedstawić kilka gatunków najpopularniejszych ptaków, które można spotkać w naszym kraju. Załączone zdjęcia ptaków pochodzą z internetowego źródła clip art.

Bocian biały - to lubiany ptak o białym upierzeniu z czarnymi lotkami oraz długimi czerwonymi nogami i dziobem. W Polsce zamieszkuje co czwarty bocian na świecie. Bociany budują jedno z największych gniazd mogących osiągać do 2 m wysokości i 1,5 m średnicy. Jest to ptak brodzący wodno – błotny, przeważnie wędrowny. Nazywany jest u nas zwiastunem nadchodzącej wiosny.

Bażant - to ptak wielkości kury . Samiec jest bardzo ozdobny, ma zieloną połyskującą głowę, białą obrożę na szyi i rdzawe ubarwienie . Ozdobą samca jest długi, pręgowany ogon, a na wiosnę także czerwone płatki skórne po bokach głowy. Samica jest jasnobrązowa w ciemne plamy ze znacznie krótszym ogonem.

Mewa siodłata – to największa z naszych mew, większa i masywniejsza od mewy srebrzystej. Ma płaszcz czarny, a resztę upierzenia białą. W locie na końcach lotek ma białe plamki. Dziób ma potężny, żółty z czerwoną plamką przed końcem i nogi cieliste. To ptak wędrowny wodny. Można spotkać ją nad naszym Morzem Bałtyckim.

Wróbel – to mały ptak o krępej sylwetce, z dużą głową, silnym dziobem

i długim ogonem . To najszybciej rozmnażający się ptak. Jest to ptak osiadły, żywi się owadami i nasionami.

Sikorka bogatka - to największa z naszych sikor, nieco mniejsza od wróbla. Ma głowę czarną z białymi policzkami, przez środek żółtej piersi i brzucha przebiega czarny pas. Bogatka wyróżnia się spośród innych ptaków wyjątkowo bogatym repertuarem głosów. Jest jednym z najliczniejszych ptaków Polski.

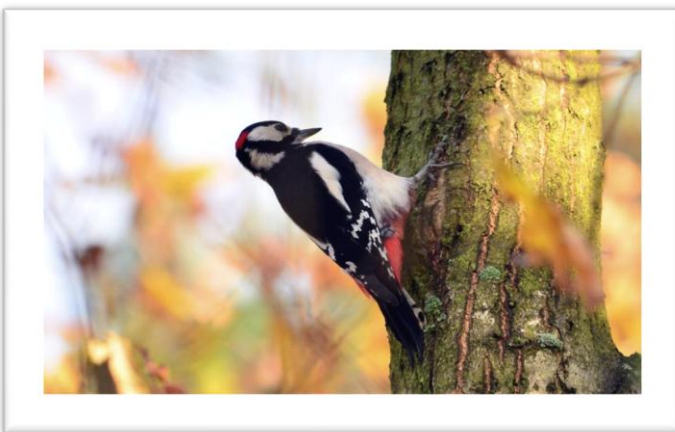
Sowa Puchacz – to nasza największa sowa. Ma ubarwienie płowobrazowe, brunatno plamkowane z wierzchu i grubo kreskowane od spodu. Cechują ją duże pomarańczowe oczy. Ma mocne nogi, opierzone z potężnymi pazurami . Prowadzi głównie nocny tryb życia, choć czasem bywa aktywna także w dzień. Jest jednym z najgroźniejszych drapieżników, który potrafi polować na inne sowy oraz ptaki i ssaki drapieżne.

Wrona –to ptak osiadły o ubarwieniu popielatym z czarną głową i piersią, skrzydłami i ogonem. Jest wszędobylskim ptakiem, który przystosował się do życia w miastach, gdzie korzysta z pokarmu na wysypiskach śmieci. Jest ptakiem towarzyskim i chętnie przyłącza się do stad gawronów i kawek.

Dudek –to ptak o pomarańczowym ubarwieniu z czarno-biało pręgowanym grzbietem i skrzydłami oraz czarnym ogonem z białą przepaską. Na głowie ma długi ruchliwy czub z czarnych zakończonych piór, który rozpościera się wachlarzowato w chwilach zaniepokojenia. Długi dziób służy do wyszukiwania zdobyczy w ziemi. Można spotkać go w sadach, ogrodach i parkach.

Dzięcioł - to ptak o biało-czarnym ubarwieniu z czerwonym podogoniem. Samiec ma czerwoną plamę na potylicy, której pozbawiona jest samica. Młode mają czerwone czapeczki. Nasz najpospolitszy i najbardziej wszechstronny dzięcioł występuje we wszelkich drzewostanach. W okresie zimowym główny pokarm dzięcioła stanowią nasiona sosnowe. By je wydobyć rozkuwa szyszki, które wtyka w szczelinę pnia drzewa. Czyni to stale w tych samych miejscach, które nazywamy "kuźniami". Nazywany jest pstrym wielkim.

Grzywacz – to duży gołąb, większy od gołębia miejskiego. Jego sylwetka wyróżnia się małą głową z wydatną piersią i długim ogonem. Ma ubarwienie popielato niebieskie z białą plamą na bokach szyi i białymi pasami na wierzchu skrzydeł. Żywi się nasionami, jagodami, liśćmi, niektórymi owadami.

Kos – to czarno ubarwiony ptak ze stosunkowo długim ogonem (co odróżnia go od szpaka) i pomarańczowym dziobem. Samica jest brunatna, plamkowana od spodu. Kos był pierwotnie ptakiem typowo leśnym, a obecnie występuje licznie w różnych środowiskach, także w zieleni miejskiej, parkach, ogródkach działkowych i dzielnicach willowych. Wyróżnia się pięknym śpiewem już wczesną wiosną.

Sójka – to ptak wielkości kawki o beżowo brązowym upierzeniu. Jej ozdobą są błękitne, prążkowane pióra na czarnych skrzydłach. W locie ma charakterystyczną sylwetkę z zaokrąglonymi skrzydłami, białym kuprem i czarnym ogonem. Sójka pełni funkcję "strażnika lasu" alarmując przy każdej okazji wrzaskliwym głosem.

Gil – to mocno zbudowany ptak o wydatnej piersi i dużej głowie, większy od wróbla. Dziób ma mocny, krótki i stożkowaty. Na głowie posiada czarną czapeczkę obejmującą twarz. U samca wierzch popielaty, spód różowo - czerwony, skrzydła i ogon czarne, pasek na skrzydle i kuper białe. Gila znamy głównie z okresu zimowego, gdy pojawia się w stadkach na drzewach z owocami.

Na koniec naszej wędrowki po ptakach posłuchajcie odgłosów i śpiewu naszych ptaków.

Dołączamy do tego linki : <https://www.youtube.com/watch?v=NFz4nfoB5dA>
<https://www.youtube.com/watch?v=Xc5LNhrH28w> - a w tym miejscu zagadka:
Jak nazywa się ptak, którego głos słyszycie? Brawo, jeśli odgadliście !:)

Płazy i gady Polski (K. Pietryszko)

Wiecie, ile żyje w Polsce gatunków płazów? Mamy tylko 18 gatunków płazów. Są wśród nich przedstawiciele płazów bezogonowych i ogoniastych. Nie występują u nas płazy beznogie. Mimo, iż gatunków rodzimych płazów mamy niewiele, to występują dość licznie i są bardzo charakterystyczne dla naszej fauny. Wszystkie płazy są bardzo pożyteczne, bo zjadają szkodniki (owady, ślimaki). Musicie też pamiętać, że wszystkie objęte są ochroną gatunkową. Zapewne najlepiej znane są Wam ropucha szara i salamandra plamista.

Ropucha szara to najbardziej pospolita w Polsce ropucha. Jest największym płazem bezogonowym nie tylko w Polsce, ale i w Europie. Jej kijanki są jednocześnie najmniejszymi kijankami tej grupy zwierząt w Europie. Ma ciało pokryte brązową skórą z wieloma ciemnymi plamkami

Salamandra plamista to bardzo charakterystycznie ubarwiony płaz rodzimy, z jaskrawożółtymi, rzadziej pomarańczowymi, brązowymi lub białawymi plamkami na całym ciele. W Polsce można ją spotkać w Sudetach i Tatrach.

Ropucha szara

Źródło: <http://atlasprzyrodniczy.pl/2020/02/ropucha-szara/>

Salamandra plamista

Źródło: <https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja/lesnoteka-1/plazy/salamandra-plamista>

Oprócz wyżej wymienionych płazów, w Polsce występują: grzebiuszka ziemna, kumak górski i nizinny, rzekotka drzewna, ropucha paskówka i zielona: żaba dalmatyńska, żaby zielone, śmieszka; traszka zwyczajna, górską i karpacką.

Teraz coś o naszych rodzimych gadach: występuje ich w Polsce tylko 9 gatunków: 4 gatunki jaszczurek (jaszczurka zwinka, zielona i żyworódka, padalec zwyczajny), 1 przedstawiciel żółwi (żółw błotny) i 4 gatunki węży (gniewosz plamisty, wąż Eskulapa, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata).

Jaszczurka zwinka to najbardziej pospolita w Polsce jaszczurka, pięknie ubarwiona. Grzbiet ma brązowy z rzędem plam, boki są zielone.

Źródło: <https://wiadomosci.wp.pl/zyja-obok-nas-6038696266769025g/4>

Padalec zwyczajny mimo, iż nie ma odnóży, to gad należący do jaszczurek. Ma wężowate ciało. Kolor ciała to brąz w różnych odcieniach. Wzdłuż grzbietu czasem biegną dwie ciemne linie. Wyjątkowo spotykana jest odmiana zwana padalcem turkusowym, którego charakteryzują turkusowe plamki na brązowym ciele.

Źródło: <https://dinoanimals.pl/zwierzeta/padalec-zwyczajny-anguis-fragilis/>

Zaskroniec zwyczajny to najbardziej pospolity wąż w naszym kraju i jednocześnie w Europie. Ma charakterystyczne żółte plamy po bokach głowy. Samica może osiągnąć długość nawet dwóch metrów.

Źródło: <https://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/aktualnosci/zaskroniec-jak-topmodelka>

Żmija zygzakowata to jedyny jadowity wąż z rodziny żmijowatych o zygzakowatym wzorze na grzbiecie. Ubarwienie jest zmienne. Znamy trzy barwne odmiany: srebrzyste, brązowe i czarne. Ukąszenie żmii jest niebezpieczne dla zdrowia i życia człowieka.

Źródło: <https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja/lesnoteka-1/gady/zmija-zygzakowata>

Zazwyczaj nie lubimy gadów, ale są one bardzo pożyteczne, bo zjadają szkodniki. Wszystkie gady w Polsce są objęte ochroną.

Ciekawostki o owadach i praca plastyczna (M. Toczyńska – Ożóg)

Zapewne znacie wiele owadów i macie z nimi częsty kontakt. Lubiane przez Was to motyle, biedronki. Unikacie pszczoł, os, pajaków, komarów, itp., bo mogą użądlić lub ugryźć. Przekażemy Wam kilka ciekawostek o owadach:

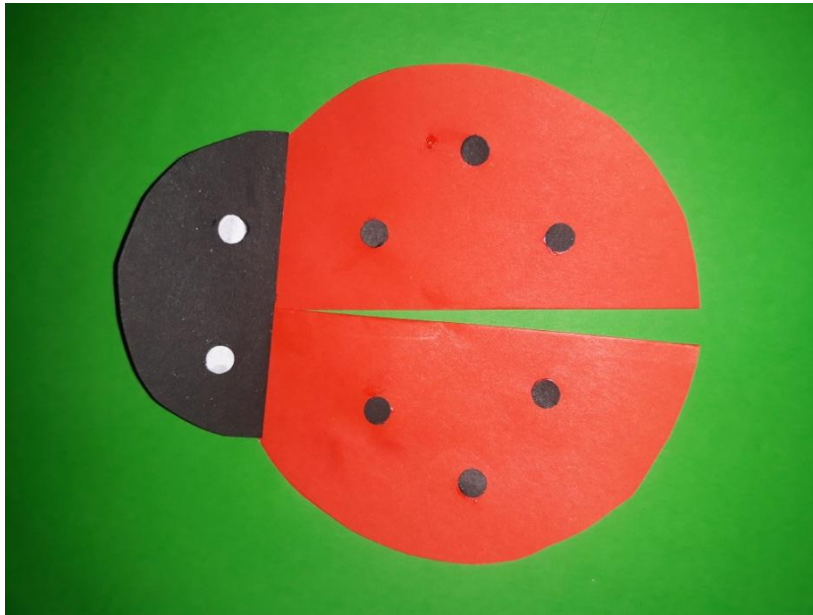
- Zmysł smaku jest umieszczony u motyli na tylnych odnóżach.
- Uważa się, że za śmierć blisko połowy ludzi na świecie odpowiadają pośrednio lub bezpośrednio komary.
- Pchła może skoczyć na odległość 200 razy dłuższą niż wynosi jej długość! Może skoczyć na wysokość 20 cm i odległość 2m. To jakby człowiek skoczył na odległość 350 metrów!
- Mrówki śpią kilka minut dziennie.
- Narząd słuchu świerszcza umiejscowiony jest w goleniach.
- Muchy nie rosną. Rodzą się od razu w docelowym rozmiarze.
- Pszczoły mają po 5 oczu.
- Aby wyprodukować 1 kg miodu jedna pszczoła potrzebuje 3 kg nektaru. Aby zebrać taką ilość musi odbyć 60 000 lotów.
- Larwy niektórych gatunków są wykorzystywane w gojeniu się ciężkich ran i ropni, czy odleżyn. Larwy celowo umieszcza się w ranie. Wyjadają one martwą tkankę. Ich wydzieliny działają też bakteriobójczo.

Zachęcamy Was dzisiaj do wykonania biedronki prostą techniką orgiami płaskie z koła. Wytnijcie z papieru:

- 2 czerwone koła tej samej wielkości (np. o średnicy 10 cm) na skrzydła;
- 1 czarne koło o ponad połowę mniejsze niż czerwone na głowę (o średnicy ok. 3 cm)

- 2 białe małe kółeczka (np. wycięte dziurkaczem) na oczy
- 6 czarnych małych kółeczek (np. wycięte dziurkaczem) na kropki na skrzydłach

Wszystkie duże koła zegnijcie na pół. Na zielonej kartce naklejcie obok siebie zgięciem czerwone koła tak, aby jednym końcem się stykały, a drugim lekko rozchodziły, tworząc jakby pęknięte koło. Czarne większe koło naklejcie tak, aby lekko nachodziło zgięciem na połączenie czerwonych kółek. To głowa biedronki. Teraz wystarczy przykleić dwa białe kółka jako oczy na czarnym kółku, oraz czarne kółeczka na skrzydłach. I biedronka gotowa! Możecie dorysować trawę, kwiatki, według własnego pomysłu. **Dobrej zabawy!**

Fotografia: zasoby własne